

Firma iz Novog Sada objavila je oglas u kome traži radnike iz Vladičinog Hana, a razlog je TUŽAN

Nije možda danas toliko čudno kad firme ne mogu da nađu pojedine profile radnika, ali jeste to da poslodavci u potrazi za zaposlenima sa severa zemlje potežu i do samog juga, gde su mesečne zarade i po 20.000 dinara niže nego u drugim delovima zemlje.

Da je regionalna neujednačenost u zaradama ozbiljan problem širom Srbije, govori i najnoviji primer jedne novosadske firme koja je u potragu za radnicima pošla 408 kilometra južnije.

Američka kompanija koja je u našoj zemlji počela sa radom 2016. i koja zapošljava oko 2.000 radnika u Novom Sadu, dala se u potragu za radnicima čak do Vladičinog Hana.

"Želiš da radiš u jednoj od vodećih svetskih kompanija u automobilskoj industriji? Tražimo radnike u proizvodnji koji su spremni da rade u našoj fabrici u Novom Sadu. Nudimo dobru i sigurnu zaradu, bonus, plaćen smeštaj, organizovan prevoz do posla kao i vikendima do kuće", oglas je koji je nedavno osvanuo u jednom lokalnom mediju u Vladičinom Hanu.

Tražiš siguran posao?

Želiš da radiš u jednoj od vodećih svetskih kompanija u automobilskoj industriji?

..... traži radnike u proizvodnji koji su spremni da rade u našoj fabrici u Novom Sadu. Nudimo dobru i sigurnu zaradu, bonus, plaćen smeštaj, organizovan prevoz do posla kao i vikendima do kuće.

Čekamo te u sredu 16.10.2019. godine od 11 časova u Connection centru, naselje Kula u Vladičinom Hanu, gde ćemo predstaviti našu kompaniju, uslove rada i odgovoriti na sva tvoja pitanja. Dodjite da se upoznamo, jer ..... čeka baš na tebe!

Iz kompanije nam nisu odgovorili koji je razlog za ovakav neuobičajen potez, ali poznavaoци tvrde da bi razlika u zaradama u Vojvodini i na jugu zemlje, kao i manjak posla u siromašnijim opštinama, mogli da budu među ključnima.

Statistika naime, pokazuje da je neto zarada u Novom Sadu po poslednjim podacima Republičkog zavoda za statistiku iznosila 60.324 dinara. S druge strane, u Vladičinom Hanu istovremeno se u proseku zarađivalo 46.333 dinara. Hančani su visinom zarada ovoga puta iza sebe ostavili Vranje sa 44.839 i Surdulicu sa 43.699 dinara, ali u odnosu na Novi Sad ipak su kaskali za oko 14.000 dinara.

"Za sada je razlika u platama tolika da će ljudi iz siromašnih opština na jugu i dalje želeti da dođu u Novi Sad da rade. S druge strane, višak radne snage je naš resurs koji smo u velikoj meri potrošili, 10 odsto nezaposlenih doduše nije puno, ali očigledno jeste dovoljno da fabrike sa severa traže radnike i na jugu zemlje", rekao je Kovačević uz argument da radnici po manjim mestima, posebno u siromašnijim krajevima imaju problem i sa nalaženjem posla i sa niskim zaradama.

Podsetimo, prosečna plata u zemlji nešto je veća od 54.000 dinara, međutim, za veliki broj građana to je i dalje nedostižna cifra. Prema računicama sindikata, čak milion radnika u Srbiji mesečno prihoduje oko 350 evra ili manje.

Prema zvaničnim podacima u Srbiji posao ima 2,2 miliona ljudi. Najniža zvanična plata je 27.000 dinara, a najviša prosečna po branšama 175.000 dinara. Više od polovine ljudi mesečno zarađuje oko 42.000 dinara.

Pogledajte koliko će POVEĆANJE PLATA dobiti ministri i PREMIJERKA

Zahvaljujući novom povećanju plata u javnom sektoru povišice od osam odsto dobiće i premijerka, ministri, poslanici i ostali visoko pozicionirani u Nemanjinoj 11 i srpskom parlamentu. Njihove novembarske zarade biće u proseku veće za oko 8.000 dinara.

Plata premijerke Ane Brnabić biće veća za oko 10.000 dinara - njena zarada od 118.345 dinara ubuduće će iznositi 127.812 dinara. Potpredsednik Vlade i ministar Ivica Dačić koji je primao 100.581 dinar sada će mesečno inkasirati 108.627, dok će ministar Aleksandar Antić dobiti platu uvećanu za oko 7.000 dinara.

Plate ministara

	Stara zarada	Novembarska zarada
Ana Brnabić	118.345	127.812
Ivica Dačić	100.581	108.627
Nebojša Stefanović	150.000	162.000
Rasim Ljajić	33.000	35.640
Siniša Mali	93.266	100.727
Goran Knežević	95.000	102.600
Branislav Nedimović	90.000	97.200
Goran Trivan	92.378	99.768
Aleksandar Antić	89.890	97.081
Nela Kuburović	97.014	104.776
Branko Ružić	93.799	101.302
Jadranka Joksimović	93.157	100.609
Zoran Đorđević	101.485	109.603
Mladen Šarčević	90.000	97.200

* Izvor: Agencija za borbu protiv korupcije, poslednji dostupni podaci, zarade u dinarima

Po osnovu angažovanja u Vladi povišicu između 7.000 i 8.000 dinara dobiće i ministri bez portfelja Slavica Đukić Dejanović i Milan Krkobabić, kao i ministri odbrane Aleksandar Vulin, sporta Vanja Udovičić i kulture Vladan Vukosavljević. Njihova primanja sada će se kretati u rasponu od 95.000 do 103.000 dinara.

Ministar zdravlja Zlatibor Lončar ne prima ministarsku platu, već mesečnu zaradu od 88.000 dinara ostvaruje kao hirurg u Kliničkom centru Srbije, dok ministar zadužen za inovacije i tehnološki razvoj Nenad Popović, koji se bavi i privatnim biznisom, takođe ne zarađuje kao ministar.

Zaradu u Vladi i Fondu za razvoj gde je član upravnog odbora ne prima ni Zorana Mihajlović, potpredsednik Vlade i ministar građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture.

Predsedniku Aleksandru Vučiću sa povišicom novembarska zarada će iznositi 144.540 dinara, a plata predsednika Skupštine Maje Gojković biće 115. 632 dinara.

S druge strane, pojedini ministri imaće povećanja zarada po dva osnova - po osnovu ministarske plate i zarade koju ostvaruju na drugom radnom mestu. Tako je ministarka Nela Kuburović i član visokog saveta sudstva i državnog veća tužilaca gde prima naknadu od 14.343 dinara.

Siniša Mali je član Upravnog odbora Fonda za razvoj gde mesečno zarađuje 43.000 dinara. Ministar Rasim Ljajić prijavio je prihod od 33.000 dinara u Vladi, ali i prihod od 75.000 dinara na Visokoj strukovnoj školi za preduzetništvo.

Ministar zaštite životne sredine Goran Trivan umesto dosadašnjih 92.378 dinara primaće ubuduće 99.768 dinara, ali je on i član dva upravna odbora - Instituta za tehnologiju mesa i Fonda za razvoj, gde mesečno dobija 42.000, odnosno 44.910 dinara.

Zdravstvu od 10 do 15 odsto

Podsetimo, Vlada je usvojila odluku o povećanju zarada u javnom sektoru od 1. novembra u rasponu od osam do 15 odsto. Najveći rast dobiće medicinske sestre i tehničari - 15 procenata, a zatim i doktori i zaposleni u nauci i kulturi čije povišice će iznositi 10 odsto.

Devet odsto dobili su zaposleni u prosveti, sudije, tužioci, kao i zaposleni u sudovima i tužilaštvima, u ustanovama socijalne zaštite, kao i pripadnici bezbednosnih službi i snaga. Zaposlene u državnoj upravi sleduje povećanje od osam procenata.

Danas

Predlog budžeta za 2020. godinu stigao u Narodnu skupštinu

Manje za subvencije, PIO i vojsku, više za MUP, plate i infrastrukturu

Planirani deficit republičkog budžeta naredne godine biće 20 milijardi dinara, stoji u predlogu budžeta za ovu godinu koji je juče prosleđen Skupštini Srbije. Prihodi budžeta su planirani na nivou od 1,314 milijardi dinara, a rashodi na 1,334 milijarde.

U budžetu je za investicije izdvojeno skoro 200 milijardi dinara (198,9 milijardi), što je za 18 milijardi više nego u rebalansu budžeta za ovu godinu.

Ipak, prema rečima ministra finansija Siniše Malog, ukupno sa budžetima lokalnih samouprava, javne investicije će dostići 260 milijardi dinara ili 4,5 odsto BDP-a i pre svega će ići u železničku i putnu infrastrukturu.

Budžetska izdavanja za investicije u 2019. godini bila su kritikovana od strane Fiskalnog saveta zbog previsokih izdvajanja za nabavku opreme i oružja vojske i policije od preko 46 milijardi dinara

s obzirom da ove investicije neće doprineti privrednom rastu za razliku od investicija u infrastrukturu.

Ove godine u delu budžeta koji opisuje kapitalne projekte navodi se ulaganje u MUP od 11 milijardi dinara, od čega najviše za modernizaciju helikopterske jedinice – četiri milijarde dinara i fazu dva uspostavljanja video-nadzora u saobraćaju 1,6 milijardi dinara.

Ipak, na razdelu MUP-a planira se i 19 milijardi dinara za zgrade i građevinske objekte, što je 2,5 puta više nego prošle godine. Budžet Ministarstva odbrane manji je za oko 10 milijardi dinara nego u 2019. godini, smanjen je sa 103 na 92,4 milijarde dinara. Izdvajanja za mašine i opremu su smanjena sa 27,4 na 15,5 milijardi dinara.

Ukupno, to znači da se investicije u vojsku i policiju oko 46 milijardi dinara ili na sličnom nivou kao ove godine. Pozitivno je da to znači da sav rast državnih ulaganja ide u infrastrukturu.

Inače, za period od narednih pet godina koji počinje od sledeće godine najavljen je Nacionalni investicioni plan od oko 12 milijardi evra, odnosno od dve do 2,5 milijardi evra godišnje, a kako je javnosti on predstavljen to bi trebalo da budu nove investicije.

Međutim, jasno je da o tome nema govora već da se radi o ukupnim ulaganjima države koja će sledeće godine iznositi 2,2 milijarde evra.

Saša Ranđelović, profesor na Ekonomskom fakultetu u Beogradu, pozdravlja odluku države da investicije podigne na ovaj nivo, ali upozorava da to nije dovoljan uslov da bi se osetili puni efekti tih ulaganja.

„Investicije su dostigle 4,3 do 4,5 odsto BDP-a i na tom nivou bi trebalo da ostanu u narednih deset godina. Ipak, da bi se efekti stvarno osetili neophodno je da se uvede selekcija projekata i da se poveća efikasnost, a to znači veću transparentnost u javnim nabavkama. Postoji utvrđena metodologija ocene projekata u javnom sektoru, posebno telo u Ministarstvu finansija bi trebalo time da se bavi, a ne da se projekti određuju ad hoc ocenama“, napominje Ranđelović.

Inače, jedna od zamerki stručnjaka na pravljenje budžeta je što se nigde ne iskazuje detaljna struktura investicija, kao što se ne iskazuje ni raspodela subvencija prema njihovim korisnicima.

Kada se radi o subvencijama za privlačenje investicija one su u 2020. planirane na nešto nižem nivou nego ove godine, sa 11,8 milijardi smanjene su na 9,3 milijarde dinara. Inače i dalje se u budžetu pod ovom stavkom pominju i Fijat kome ove godine ističe ugovor o zajedničkom ulaganju sa državom i Er Srbija koja navodno više ne prima subvencije.

Pored njih na spisku se nalazi više desetina preduzeća koja će ove godine dobiti ili su ranijih godina dobila, a sledeće godine očekuju deo uplate novca za subvencije. Ukupno za subvencije planirano je 95 milijardi dinara, što je skoro 20 milijardi manje nego ove godine, a to se najvećim delom odnosi na smanjenje subvencija za puteve sa 13,8 na 7,9 milijardi dinara.

Budžet često zovu i najvažnijim instrumentom ekonomske politike jedne vlade. Proračun za narednu godinu pravljen je pod pretpostavkom privrednog rasta od četiri odsto.

Vlada je planirala sledeće godine rast poreskih prihoda za 40 milijardi dinara i ujedno rast većine poreskih prihoda. Međutim, iako je planiran rast prihoda od PDV-a od blizu 40 milijardi dinara, država je u odnosu na rebalans iz ove godine planirala smanjenje PDV-a u zemlji za 5,4 milijardi dinara i povećanje PDV-a iz uvoza za čak 38 milijardi dinara što može da ukazuje na očekivano smanjenje prometa u državi, a značajno veći rast uvoza i posledično širenje spoljnotrgovinskog deficita.

Država će smanjiti i pritisak na javna preduzeća, pa umesto 17,7 milijardi dinara u 2019. planira da naplati na ime dividende 11,5 milijardi od javnih i državnih kompanija. Takođe se gube i prihodi od smanjenja zarada u javnom sektoru s obzirom da je taj zakon ukinut, a ove godine po osnovu toga je u budžet uplaćeno 13,4 milijarde dinara. Po osnovu plata republički budžet će naredne godine izdvojiti 22,3 milijarde dinara više nego ove godine.

S druge strane, izgleda da je zaustavljen trend smanjenja troškova za kamate po osnovu javnog duga, pa se sledeće godine planira plaćanje 800 miliona dinara više nego ove. Jedna od najvećih ušteda planira se u transferima fondovima obaveznog osiguranja, za 22 milijarde dinara, a od toga PIO fondu 16 milijardi dinara manje uprkos povećanju penzija za nešto preko pet odsto naredne godine, usled indeksiranja penzija sa rastom plata i BDP-om (tzv. švajcarska formula), verovatno se uzdajući u bolju naplatu doprinosa.

Nemački GPK gradi fabriku u Zrenjaninu

Nemačka kompanija "GPK" počinje gradnju proizvodnog pogona u Zrenjaninu. 15.11.2019. 13.18

Tim povodom, u industrijskog zoni Jugoistok vlasnik GPK Klaus Paul položio je kamen temeljac za gradnju proizvodnih pogona u kojima će se proizvoditi točkovi za kontejnere i kante za iznošenje smeća.

-Naša kompanija proizvodi komponente za zaštitu životne sredine i želimo da odavde

snabdevaju tržište Evrope, a zahvaljujući vezama između Srbije i Rusije pokušaćemo da se aktiviramo i na tom tržištu – rekao je Klaus Paul.

Kako je navedeno, firma "GPK" posluje u okviru "EKH grupe" iz Berlina.

Vrednost investicije je 3 miliona evra, završetak izgradnje je planiran za jul, a početak proizvodnje za avgust naredne godine. U prvoj fazi će biti izgrađen proizvodni objekat, u kom će biti zaposleno 15 do 20 radnika, a vremenog će se broj zaposlenih povećavati.

Beta/portal N1

Budžet za 2020. predviđa zaduživanje države od 604,5 milijardi dinara

Budžetom Srbije za 2020. godinu predviđeno je da se za finansiranje budžetskog deficita, nabavku finansijske imovine i otplatu glavnice po osnovu dugova domaćim i stranim zajmodavcima za direktne i indirektno obaveze države, obezbedi 604,5 milijardi dinara.

U predlogu budžeta, koji je Vlada Srbije prosledila Skupštini, precizirano je da će se ta sredstva obezbediti iz zajmova domaćih i međunarodnih komercijalnih i multilateralnih finansijskih institucija i inostranih vlada i to u iznosu od najviše 50,6 milijardi dinara.

Sredstva će se obezbediti i kroz emitovanje državnih hartija od vrednosti, odnosno državnih zapisa i obveznica na domaćem finansijskom tržištu u domaćoj i stranoj valuti, u iznosu od najviše 312 milijardi dinara, kao i iz primanja ostvarenih od emisije evroobveznica (državnih hartija od vrednosti emitovanih na međunarodnom finansijskom tržištu u domaćoj i stranoj valuti) u iznosu od najviše 236,6 milijardi dinara.

Od prodaje domaće finansijske imovine predviđeno je da se obezbede i sredstva u maksimalnom iznosu od 5,8 milijardi dinara.

Ocenjeno je da su planirana primanja po osnovu zaduživanja veća od sredstava potrebnih za finansiranje deficita, otplatu duga i nabavku finansijske imovine u iznosu od 499,5 miliona dinara, što predstavlja pozitivnu promenu stanja na računu.

U slučaju da nije moguće ostvariti primanja po osnovu zaduživanja u planiranoj proporciji između zajmova i emitovanih državnih hartija od vrednosti na domaćem i međunarodnom finansijskom tržištu, moguća je promena strukture u okviru datih izvora finansiranja, uz uslov da se ne pređe ukupan iznos planiranih sredstava za datu namenu u visini od 605 milijardi dinara.

Predviđeno je i da se, za finansiranje budžetskog deficita i otplate dospelih obaveza po osnovu javnog duga, tokom 2020. godine mogu koristiti sredstva sa konsolidovanog računa trezora Srbije, do iznosa koji ne ugrožava likvidnost tog računa.

Objašnjeno je i da, ukoliko na kraju 2020. godine bude postojala pozajmica, sa konsolidovanog računa trezora, u zavisnosti od uslova na finansijskom tržištu, može se preneti u narednu godinu.

Ukoliko se u toku godine obezbede primanja od privatizacije ili povoljnijih dugoročnih koncesionalnih zajmova, proporcionalno će se smanjivati drugi kreditni izvori i emisije državnih hartija od vrednosti na domaćem i međunarodnom finansijskom tržištu.

Budžetom je predviđeno i da Srbije u 2020. godini izdaju garancije do ukupnog iznosa od 95,3 milijarde dinara (752 miliona evra i 18 miliona kuvajtskih dinara).

Pored ostalog, planirane su garancije za izgradnju gasovoda, nabavku pametnih brojila, izgradnju stanične zgrade Železničke stanice Beograd Centar, revitalizaciju hidroelektrane Đerdap 2.

Poskupljuje TV pretplata

Vlada Srbije usvojila je danas predlog izmene Zakona o privremenom uređivanju načina naplate takse za javni medijski servis kojim se ona povećava sa 220 na 255 dinara počev od 1. januara do 31. decembra 2020. godine.

Kako se navodi u predlogu, kao razloge za povećanje navodi se da se polazilo od statističkih podataka o prosečnoj zaradi i visini penzija u Srbiji, visokih inicijalnih troškova štampe i distribucije računa i nesrazmerno visokih troškova kod pokretanja postupka naplate nenaplaćenih potraživanja, prenosi Beta.

Sa druge strane Vlada je navela potrebu za obezbeđenje uslova za nesmetano obavljanje osnovne delatnosti javnih medijskih servisa.

Javni medijski servisi delimično se finansiraju iz budžeta Srbije, a delimično iz takse, koja bi se, kao i do sada, naplaćivala preko računa za utrošenu električnu energiju, čime se obezbeđuje, kako je navedeno, visoki stepen naplate takse.

Vlada je navela da se sredstva po osnovu takse za javni servis, kao i ukupan iznos iste, utvrđuje u funkciji obezbeđenja stabilnog sistema finansiranja osnovne delatnosti javnih medijskih servisa, njihove uređivačke nezavisnosti i institucionalne autonomije, istovremeno vodeći računa o ekonomskoj snazi obveznika.

Dojče vele

Kad je reč o privredi – zemlje bivše SFRJ ne mogu jedna bez druge

Među zemljama bivše Jugoslavije postoje raznovrsne političke tenzije. Ali, ako pogledamo samo na privredne odnose, slika je malo drukčija. Poslovni odnos među državama stvara napredak od kojeg svi mogu da profitiraju.

Dok smo svedoci mnogih i stalnih političkih tenzija između zemalja bivše Jugoslavije, ekonomija pokazuje upravo suprotno – povezivanje je nužno.

„Dugo godina smo bili jedno tržište, nemamo jezičkih barijera, imamo iste navike u potrošnji, vrlo sličan mentalitet... Logično je da smo usmereni jedni na druge i da gradimo čvrste poslovne veze. Proizvode iz regije i kvalitet koji stoji iza tih proizvoda poznajemo generacijama. Privrednici se manje-više poznaju međusobno”, kaže za DW Mirko Grbešić, jedan od najuspešnijih privrednika ne samo u BiH već i u zemljama u okruženju. On je biznis počeo da razvija iz Širokog Brijega da bi

ulaganjima i prepoznavanjem pogodnosti tržišta zemalja regije, postao to što je danas – ekskluzivni predstavnik, a potom i vlasnik vodećih kompanija. To su Mepas d.o.o. i stari hrvatski brendovi poput Saponije i Kandita iz Osijeka, Koestlina iz Bjelovara...

Međutim, napominje Grbešić, „nama fizički takođe bliskim tržištima, izvan prostora bivše države, nije tako i mora se krenuti od nule”. „Zato mislim da su čvrste poslovne veze zemalja u bližem okruženju i orijentisanost jednih na druge – jedini logični poslovni pravac“, komentariše ovaj hercegovački biznismen za DW.

On je uveren da je zblizavanje tržišta u interesu privrednika i da bi na tome trebalo da rade i države.

„Trebalo bi da traže logičan put za bolju međusobnu saradnju i to ne na način da se veštački stvaraju ovakve ili onakve emocije ili nužno politički zblizavaju, nego da se stvori dugoročna zdrava pretpostavka za poslovni odnos između država koji će osigurati rast i napredak od kojeg će svi profitirati“, smatra Grbešić.

Nemačka i Austrija najbolji partneri

Kada pominjemo saradnju sa drugim zemljama van granica bivše Jugoslavije zanimljivi su podaci o ulaganjima Centralne banke BiH. Naime, najveći investitori u BiH su Austrija s uloženi 1,33 milijarde evra, potom Hrvatska sa 1,17 milijardi evra, a treća je Srbija koja ulaže nešto više od jedne milijarde evra.

I na polju spoljnotrgovinske razmjene najbolja saradnja je sa susjedima, ali i sa tradicionalnim partnerom – Nemačkom.

Bilans Spoljnotrgovinske komore BiH pokazuje da je 2018. godine za BiH Nemačka bila na prvom mestu. Iz ove zemlje uvezena je roba u vrednosti od više od 1,75 milijardi KM, potom sledi Hrvatska sa više od 1,5 milijardi KM,

Italija s 1,36 milijardi KM, Srbija s više od 1,3 milijarde i Slovenija sa uvezenih više od milijardu KM robe.

Susedi i Nemačka prednjače i po uvozu iz BiH: Prošle godine Hrvatska je iz BiH uvezla robu u vrednosti više od 3,1 milijarde KM, Srbija 2,6, Nemačka 1,8, a Slovenija 1,7 milijardi KM robe.

Zanimljivi su podaci o izvozu u Tursku (753 miliona KM) i Rusku Federaciju (750 miliona KM) što ih stavlja 'tek' na 7. i 8. mesto.

Ova statistika, ako se izuzmu države bivše Jugoslavije, pokazuje da je Nemačka najznačajniji partner BiH.

„Nemačka glavni hub za jugosferu’

Profesor ekonomije Vjekoslav Domljan, rektor Univerziteta Sarajevo „School of Science and Technology“ kaže da su zemlje bivše Jugoslavije okrenute jedna drugoj zbog geografske blizine, zajedničke prošlosti, praktično iste valute...

„Imaju evro ili su im valute vezane za evro, pa skoro da imaju monetarnu uniju i sličan, južnoslovenski jezik. Takve zemlje, po svakom od ovih osnova, trguju za 42-188 odsto više nego

zemlje bez tih sličnosti. Zemlje srednjeg južnoslovenskog jezika tj. Hrvatska, Srbija, BiH i Crna Gora, trgovinski su znatno naslonjene jedna na drugu, pre svega Crna Gora pa potom BiH“, kaže prof. Domljan za DW.

No, i na Balkanu vreme čini svoje te se, kaže on, sve više oslanja i na novo susedstvo.

„Primećuje se jačanje utjecaja Italije, Austrije, Grčke i Bugarske. Nemačka je glavni ‘hub’ za jugosferu, jača uticaj Kine, posebno u slučaju Srbije i Crne Gore. Što se tiče stranih investicija u BiH, najviše ih dolazi iz Austrije te iz Hrvatske, Srbije i Slovenije. Najviše doznaka u BiH dolazi iz Hrvatske (28 odsto), Srbije (15,8 odsto) i Nemačke (10.5 odsto). To je razumljivo jer od ukupne bosanskohercegovačke dijaspora na Hrvatsku ide 23.8 odsto, Srbiju 20.1 odsto te Nemačku 12.1 odsto“, analizira prof. Domljan.

Razočaranje „bratskim zemljama“ i ubijanje demokratije

Ali, tu je i jedno veliko iznenađenje: „Na primer, više BiH izvozi u Crnu Goru nego u „bratsku“ Tursku, a i više investicija joj dolazi na primer iz Švajcarske nego iz „bratske“ Turske. Od šupljih priča etnonacionalnih lidera, ‘najšuplja’ je ona o bratskoj Turskoj“, smatra Domljan.

Međutim, on smatra i da je privredna budućnost i razvoj ekonomije među zemljama regije neizvesna i u tom smislu kritikuje domaće, ali i pojedine strane lidere.

U ovom kontekstu on ocenjuje da je ekonomsku integraciju započetu trgovinskom integracijom u okviru CEFTA, trebalo nastaviti finansijskom integracijom, na primer, formiranjem regionalne razvojne banke znanja i podseća da je BiH još 2008. pokrenula inicijativu za formiranje

subregionalne razvojne banke po modelu Nordic Investment Bank ili Caribbean Development Bank. „No, sebičnost i dvoličnost izvesnih, ali vrlo uticajnih EU-krugova koje vidimo na nedavnom primeru Albanije i Severne Makedonije kroz opsednutost sa EIB i EBRD, tj. držanjem novčanika u džepu i sprečavanjem drugih da makar imaju mali novčanik, blokirala je vrlo korisnu ideju“.

Zemlje regiona u zajedničkom nastupu na trećim tržištima

I za ekonomskog analitičara Sašu Đogovića sa Instituta za tržišna istraživanja (IZIT) iz Beograda jačanje privredne saradnje među zemljama u susedstvu takođe je veoma važno. No, on ide i korak dalje i smatra da bi one trebalo da zajednički ekonomski nastupaju na trećim tržištima.

„Posebno u oblasti građevinarstva, energetike ali i vojne industrije, u definisanju jedinstvenih turističkih proizvoda, a vrlo je važno raditi na sistemu rehabilitacije saobraćajne infrastrukture i izgradnji savremenih puteva i železnica kako bi se osigurao brži i jeftiniji transport robe i dolazak turista“, kaže ovaj ekonomski analitičar za DW.

On navodi niz mogućnosti i primera unapređenja ekonomske saradnje, a posebno ističe otvaranje zajedničkih logističkih centara i robnih kuća u kojima bi se predstavljali proizvodi zemalja regije, što bi snižavalo troškove i povećavalo bolju dostupnost robe na treća, udaljenija tržišta.

„Koliko je važno unapređivati saradnju zemalja regije, pokazuju i najnoviji statistički podaci, prema kojima u Srbiju raste uvoz i iz BiH i iz Hrvatske i samo tako se može računati i na dalju dinamiku

ukupnih privrednih aktivnosti i podizanje nivoa životnog standarda stanovništva“, naglašava Đogović.

Nametnuti okovi korumpiranih elita

Ipak, za ekonomski napredak u interesu građana i jasniju perspektivu, kako kaže, važno je da se ostave po strani nesuglasice koje postoje u političkim elitama, i da se pristupi prevazilaženju prošlosti sa fokusom na zajedničkim projektima i jačanju saradnje.

„Sve dok se društva ne oslobode okova i ograničenja nametnutih od politički korumpiranih elita koji na njima parazitiraju zadovoljavajući partikularne interese, dok opštii interesi ostaju marginalizovani, ostaće taoci svojih vrhuški i brendiraće se kao međusobno posvađane kolonije. Ekonomska saradnja u pravcu carinske unije i čvršća kulturna, sportska i naučna saradnja preduslovi su za fokusiranje cele regije na budućnost i hvatanje koraka sa svetom. Zbog svog multinacionalnog karaktera i složenosti, BiH treba da prednjači u promovisanju ovakvih ideja“, zaključuje Đogović.

No, sve to se može premostiti, kao što pokazuje biznismen s početka ove priče.

„Uvek se može bolje sarađivati. Razvoj privrede i napredak žitelja svih zemalja regije najbolje zaceljuje rane iz prošlosti“, zaključuje Mirko Grbešić.

Vlada Srbije konačno objavila svoj plan za oporezivanje preduzetnika

Vlada Srbije je uputila predlog izmena i dopuna Zakona o porezu na dohodak građana u Skupštinu, zbog kog je deo domaćih preduzetnika i IT-ijevaca izrazio bojazan da će biznis sektor učiniti manje konkurentnim u odnosu na region.

Test samostalnosti, jedna od osporavanih najavljenih novina, je preciznije definisan objavljenim predlogom, a u odnosu na prehodno dostupnu verziju je pretrpeo određene izmene.

Od devet kriterijuma po kojima će država ocenjivati da li je preduzetnik koji radi kao podizvođač za drugu kompaniju samostalan ili ne, će se ubudući razrezivati visina poreza.

Ranije je najavljeno da će u slučaju da test padnu, odnosno pozitivno odgovore na pet od devet pitanja, preduzetnici odnosno poslodavci plaćati pun iznos poreza, kao na standardni ugovor o radu.

Kako bi smanjila pritisak na IT industriju, država je predvidela poreske olakšice za ljude koji od 2020. godine zasnuju radni odnos, koje će u naredne tri godine postepeno smanjivati. Država je ranije objasnila da će videti kako će postupiti nakon perioda od tri godine.

NAVEDENA PITANJA TESTU PROVERAVAJU:

- **da li poslodavac ili sa njim povezana lica određuje radno vreme, odmor ili odsustva preduzetniku;**
- **da li posao obavlja u prostorijama koje obezbeđuje nalogodavac;**
- **da li mu osigurava stručno osposobljavanje ili usavršavanje;**
- **da li je do sklapanje ugovora došlo nakon što je poslodavac raspisao oglas za poziciju ili angažovao specijalizovano preduzeće za pronalaženje zaposlenih;**
- **da li od tog poslodavca ostvaruje 70% od ukupno ostvarenih prihoda u periodu od 12 meseci;**
- **da li u ugovoru koji sklapaju ne postoji klauzula po kojoj preduzetnik ili preduzetnik paušalac snose uobičajene poslovne rizike za posao isporučen klijentu;**
- **da li je preduzetniku ugovorom zabranjeno da pružaju usluge drugim nalogodavcima, i**
- **da li za istog nalogodavca ili za povezano lice s nalogodavcem radi neprekidno ili sa prekidima 130 ili više radnih dana u periodu od 12 meseci.**

Kao što je i najavljeno, paušalci će biti razvrstani u grupe prema pretežnoj delatnosti, dok će se visina paušala izračunavati u odnosu na prosečnu zaradu na nivou države, grada ili opštine, i koeficijenta delatnosti.

Između ostalog, preduzetnici koji nisu građani Srbije i koji u zemlji provedu do 90 dana tokom 12 meseci biće oslobođeni od plaćanja poreza na dohodak u slučaju da ih je angažovao poslodavac iz inostranstva.

Zakon takođe predviđa umanjene poreske osnovice za 70% namenjene novonastanjenim zaposlenima u Srbiji i koji u prethodnih 24 meseca pre zaključenja ugovor sa domaćim poslodavcem nije pretežno boravio u državi, u slučaju da zarađuju više od 217 hiljada dinara.

Isto poresko oslobođenje se planira i za sve one mlađe od 40 godina koji su prethodne godine boravili u inostranstvu radi školovanja ili stručnog usavršavanja, a koji će zarađivati više od 145 hiljada. Pravo na oba navedena oslobođenja će imati tokom sledećih pet godina od zaključenja ugovora.

Dodatne pogodnosti prilikom oporezivanja dohotka dobiće i zaposleni u preduzećima koji se bave inovativnom delatnošću, a koji su istovremeno i suvlasnici u toj firmi.

Pored toga, oslobađaju se od oporezivanja troškova boravka do iznosa od 100.000 dinara na mesečnom nivou licima koja učestvuju u programima Evropske unije i drugih međunarodnih organizacija u oblasti obrazovanja, obuka, sporta, rada sa mladima, nauke, istraživanja i inovacija, isplaćene u skladu.

Kao što je nedavno najavio ministar finansija Siniša Mali, neoporezivi deo mesečne zarade će se uvećavati sa 15.300 na 16.300 dinara.

U obrazloženju mera se navodi da se za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu, kao i da se očekuje smanjenje prihoda od poreza na zarade od 2.4 milijardi na mesečnom nivou.

Zakon bi na snagu trebao da stupi 1. januara 2020. godine

вечерње

НОВОСТИ

Preduzetnici će proći kroz “rešeto”, neke čeka namet od čak 85 odsto

Najavljene izmene Zakona o porezu na dohodak građana napravile pometnju

DRŽAVA je izmenama Zakona o porezu na dohodak građana rešila da zaustavi poslednjih godina raširenu praksu firmi da radnike angažuju kao agencije, umesto da ih prime u radni odnos.

Preduzetnici će proći kroz rešeto devet kriterijuma. Oni koji rade za srpske kompanije "testiraće" poslodavci, dok će oni koje angažuju stranci morati da urade samoprocenu. Suština je da, ukoliko

žele da ostanu paušalci, neće smeti da rade samo za jednog gazdu. Ova problematika najviše tišti preduzetnike u oblasti informacionih tehnologija.

Državi je u interesu da stane na put angažovanju radnika posredstvom agencija, jer takvim poslovanjem na kraju u budžet, umesto poreza i doprinosa na platu, stižu prihodi od paušalaca, koji su manji. Ako poreznici otkriju da preko svoje agencije pojedinac radi samo za jednu domaću kompaniju, umesto da bude zaposlen u njoj, razrezaće firmi namet od čak 85 odsto.

Preduzetnik koji radi za stranca, u istoj

situaciji, morao bi lično da plati porez od 46 odsto. Ljude koji godinama rade u ovakvim aranžmanima brine šta će se desiti ukoliko loše procene status, jer je test samostalnosti, kako tvrde, podložan različitom tumačenju.

- Pogrešno je predstavljeno da se ovo dotiče samo IT industrije - kaže nam Dušan S., IT preduzetnik iz Beograda. - Istina je da su kompanije iskoristile mogućnost i zaposlenima nudile opciju da rade za njih posredstvom agencije, da bi imali veću neto platu, a manje davali na poreze. Ono što meni najviše smeta jeste nepredvidivost. Pošto radim za stranog partnera, sam popunjavam test. Problem je što su te stavke veoma uopštene i podložne različitom tumačenju. Nemam dilemu da sam samostalan. Ali šta će biti ako slučajno za pet godina poreski inspektor dođe i protumači da to nisam, i retroaktivno mi razreže porez?

- Osobe koje obavljaju određene poslove za firme i u tim poslovima nisu samostalne svakako ne obavljaju "samostalnu delatnost", kakva je definicija preduzetnika - objašnjava Aleksandar Vasić, član UO Udruženja poreskih savetnika Srbije. - U jednom momentu su počele kontrole i osporavanja samostalnosti paušalaca i utvrđivanje poreskih obaveza za poslodavce. Ta praksa je dovela do potpune pravne nesigurnosti, jer nisu bili zakonom uređeni kriterijumi za procenu samostalnosti.

Procenu samostalnosti će, kako objašnjava Vasić, raditi i poslodavci i preduzetnici, ali i poreski organi u postupcima kontrole.

- Može se desiti da neke kriterijume preduzetnici i poslodavci shvate različito u odnosu na poreske inspektore - kaže Vasić. - U tom slučaju će utvrditi poresku obavezu. Ovo bi bio veliki udar na firme ili preduzetnike, i zato kriterijumi i njihovo tumačenje, dokazivanje i dokumentovanje moraju biti jasno i nedvosmileno definisani.

POVLAŠĆENI

DRŽAVA namerava da uvede podsticaje za firme koje sadašnje paušalce prevedu u zaposlene. Pojedini očekuju da će tako nekadašnji paušalci opet imati veće zarade od kolega koje su sve vreme u uobičajenom radnom odnosu.

- Firme koje su do sada angažovale paušalce i time ostvarivale znatne poreske uštede i dalje će biti u povlašćenom položaju zbog korišćenja predviđenih podsticaja - ističe Vasić.

N1/agencije

Beogradu ponovo POMOĆ iz državne kase

Vlada Srbije odlučila je da iz tekuće budžetske rezerve za grad Beograd izdvoji 16,5 miliona dinara, ili oko 140.000 evra, usled smanjenih prihoda budžeta Beograda, objavio je Insajder.net.

Odluka o izdvajanju sredstava doneta je 31. oktobra, svega dva meseca otkako je iz sredstava budžetskih rezervi izdvojeno 1,8 miliona za grad Beograd.

U usvojenom dokumentu se navodi da se transfer gradu Beogradu odobrava „za izvršavanje obaveza, usled smanjenog obima prihoda grada“, prenosi Insajder.net.

Na sednici Vlade 29. avgusta gradu Beogradu su odobrena dva transfera od po 100 miliona i 120 miliona dinara, a obrazloženja zašto su ta sredstva odobrena su identična.

„Sredstva se odobravaju na ime transfera gradu Beogradu za izvršavanje obaveza iz razloga koje nije bilo moguće predvideti u postupku pripreme i donošenja budžeta, a koji mogu dovesti do ugrožavanja tekuće likvidnosti“, navodi se u tim odlukama.

Vlada je u februaru ove godine Beogradu dodelila 1,9 milion evra zbog nepredviđenih troškova u postupku pripreme i donošenja budžeta.

Tada je zamenik gradonačelnika Goran Vesić rekao za Insajder da je grad novac dobio za ulaganje u objekte namenjene kulturi.

Samo u prošloj godini Beograd je iz budžetskih rezervi dobio najmanje 7,7 miliona evra.

Fiskalni savet je u svom izveštaju iz 2018. naveo da je Vlada u prethodne tri godine iz budžetske rezerve za pojedine lokalne budžete izdvojila ukupno 100 miliona evra.

JP "AERODROM NIŠ" UGAŠENO POSLE 3 DECENIJE

U aprilu 1990. godine zvanično je počelo sa radom preduzeće Aerodrom Niš koje je bilo u vlasništvu Grada Niša, a brinulo je o Aerodromu "Konstantin Veliki"

Nakon što je nedavno vazдушna luka poklonjena državi upravljanje je preuzelo preduzeće Aerodromi Srbije koje je formirala Vlada, a koje je registrovano na adresu nekadašnjeg JP Aerodrom Niš.

Skoro pune 3 decenije je JP Aerodrom Niš vodio borbu za oživljavanje niškog aerodroma i pokušavao da razvije avio-saobraćaj na jugu Srbije.

Dugo je to bilo bezuspešno, a kada se napokon izvuklo iz brojnih finansijskih problema, počelo da privlači "low cost" kompanije i Nišlije dobile mogućnost da iz svog dvorišta lete u Evropu i svet, država je odlučila da preuzme aerodrom.

Uzeli su sve - imovinu, resurse, a sada i preduzeće sa ugovorima i zaposlenima.

Kako piše u Agenciji za privredne registre, od 18. oktobra ove godine JP Aerodrom Niš više ne postoji. Preduzeće je zvanično pripojeno Aerodromima Srbije.

Sve je sada u rukama Aerodroma Srbije koji su i zvanično preuzeli upravljanje vazdušnom lukom. Kako je ranije rečeno u ovom preduzeću, oni radnike neće otpuštati, a na mesto direktora imenovan je Mihajlo Zdravković. On je ujedno i gradski većnik u Nišu, a dobio je saglasnost Agencije za obavljanje obe funkcije.

Ubuduće će sve kompanije koje lete iz Niša ugovore imati sa novoformiranim preduzećem.

Sva prava, obaveze i odgovornosti iz ugovora koje je zaključilo preduzeće JP Aerodrom Niš, ne samo sa avio-kompanijama, već i sa svim ostalim dobavljačima i korisnicima usluga, prelaze u privredno društvo Aerodromi Srbije doo Niš koje stupa u ugovorne obaveze na mesto JP Aerodrom Niš -kažu u preduzeću.

Pokretanje 12 linija Air Serbia iz Niša povećalo je broj putnika, mnogi su to ocenili kao prvi uspešan potez novog vlasnika, iako se za to izdvaja 5 miliona evra godišnje iz budžeta Srbije.

Međutim, ubrzo je Direktorat civilnog vazduhoplovstva odbio zahtev Ryanair-a za liniju od Niša do Frankfurta, a u irskoj kompaniji su ocenili da je to učinjeno zbog monopola Air Serbia koja takođe leti do Frankfurta.

Srpsko-arapska kompanija u međuvremenu je spala na 11 linija, jer su zaključili da putnici nisu zainteresovani za let do Budimpešte.

Uz sve to i Swissje najavio da od marta 2020. godine gasi avio-liniju Niš - Ciri, pa su u Nacionalnoj koaliciji za decentralizaciju su ocenili da novi vlasnik aerodroma -Vlada Srbije stavlja privatne interese iznad javnih i da je njen cilj od preuzimanja niške vazdušne luke bilo proterivanje "low cost" kompanija.

BIRODI počeo kampanju informisanja i podrške učesnicima izbornog procesa

Biro za društvena istraživanja (BIRODI) počinje kampanju informisanja, ohrabivanja i podrške učesnicima izbornog procesa da prijave moguće nezakornitosti, zloupotrebe i nepravilnosti aktera koji su uključeni u izborni proces.

Uzbunjivači u izbornom procesu mogu da budu radno angažovana lica, uključujući i volontere i honorarne saradnike u Republičkoj izbornoj komisiji, u izbornim komisijama i biračkim odborima sudovima i tužilaštvima, Agenciji za borbu protiv korupcije.

Uzbunjivači mogu biti i u Republičkom zavodu za statistiku, Skupštini Srbije,

Republičkoj agenciji za elektronske medije, javnim medijskim servisima i privatnim medijima, agencijama za istraživanja javnog mnjenja, agencijama za marketing, organizacijama civilnog društva koje posmatraju izbore, političkim partijama i njihovim donatorima.

Osobe koje imaju informacije o počinjenim nepravilnostima u izbornom procesu mogu da nam se obrate preko email adrese: kontakt@izborise.rs.

U saopštenju se navodi da BIRODI pruža pravno savetovanje, zaštitu identiteta i medijsku podršku.

Za tu priliku BIRODI je oformio i novu web stranicu, www.izborise.rs, na kojoj se nalaze informacije potrebne uzbunjivačima, kao i važeći zakoni Srbije koji regulišu ovu materiju.